

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institutio S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XV. Præsidia iuuandarum animarum, Societati ab Ignatio præscripta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

pectusque Apostoli, *Non se Christi reputabat amicum, nisi animas foueret, quas ille sanguine suo redemit.* Quæ laus est à Bonauentura patriarchæ magno B. Francisco attributa, & ab Illustrissimis rotæ auditoribus in S. Ignatium translata.

XV.
*Frassidia iu-
uandarum
animarum,
Societati ab
Ignatio præf-
cripta.*

Quantos enim exantlarit labores, ad constituendum ordinem, in quo etiam post mortem, animarum saluti spiraret ac viueret, recolenda quæ libris duobus prioribus scripta sunt: calumniæ, vincula, vexationes saeuissimæ, & immanissimæ, quibus orsus illius tum adhuc informes elidere, tum in lucem progressos extinguere, totis viribus dæmon, infidusque molitus est, inde suarum iam cladium, & dedecoris coniector non inscius: post hæc, stadium literarum quod eodem consilio intum contranitentibus validissimis tribus vt ipse narrabat, aduersariis, constanter decurrit; summa egestate, morbis continuis, & intempestiua pietate. Sed erant hi fructus caritatis animatum salute ardentis, & apparatus ad opem illis efficacissimè præstandâ, ita vt de illo verissimè dictum sit à Cardinali de Monte ad Gregorium XV. referente. *Nullum earum causa laborem, nullas incommoditates, nullas vigilias, aut corporis dolores afflictationesque recusasse.* Nec enim profecto illarum saluti prodesse quicquam tam arduum potuit, & vitæ quoque periculis ita obnoxium, quod non occuparit, subque Instituto in ministerium vindicarit: ætati promiscuè omni, conditioni & Ordini, regionibus longinquis, & ignotis, omni mortalium generi, ciuilibus, barbaris, rudibus belluarum mori affinis, debitorem ex æquo se credit, bonoque omnium suam operam deuouit. Quare fundatam ab se familiam expeditionibus addixit missionum tot, ac tam variis, incredibili vbique diuinæ gloriæ prouentu: quarum aliæ aduersus hæreticos, iuxta & ethnicos, nulla aut vitæ atterendæ, aut absumentæ habita ratione, nauigationibus in fines vltimos; perpeffionibus, disciplinis linguarum barbararum; infesti cœli, & ferarum gentium consuetudine, sæpe etiam moribus, & atrocioribus omni morte supplicii: aliæ in classes; in campestres exercitus: aliæ; in pagos, & montium aspera, magisque cultus Christiani peculiaribus auxiliis indiga, quibus frequentia vrbium abundat; in nosocomia, trirèmes, carcerem, & alia crebrius vsitata: accedunt pugnae disputationum, ad debellandos, voce ac stylo, hæreticorum prædicantiû errores; administrandus orthodoxis sacrorum vsus, conseruandus, atque instaurandus; tradenda pueris prima fidei doctrina, & regula; conciones in foro; in templis; in sodalitiis; emendandi mores, secessu exercitiorum, & vitæ ratio in iis ab cursu fortuito, & periculoso, in tutum reuocanda: familiaris passim, de cœlo, & diuinis sermo, tanti ad vtilitatem omnium momenti, vt Ludouicus Strada S. Bernardi Monachus non dubitaret nostra Collegia vocitare tyrocinia vrbium, & publicæ pietatis. Ad hæc agentibus animam adesse; damnatos ad mortem solari; pestilentia contractis, subsidia corporum, animorumque ministrare, cui tam heroico operi quam multis suorum centenis Societas, & litauit hæctenus fortiter, & pergit nunc etiam vitam profunderere; adiungenda his assiduitas

scriben

scribendi in omni genere tum sacrarum, tum communium literarum, emolumento Christianæ virtutis veritatisque singulari. Institutio denique iuuentutis à prima linguarum balbutie ad vltimam scientiarum metam, pari simul animorum progressu ad veram pietatem; ingeniorum ad doctrinam; neque dispari ornamento rei Ecclesiasticæ, & ciuilibus: ex quo illud magni, nec minus gloria militari quam sapientia laudati principis, plus esse præsidij ad defensionem urbium in Societatis Collegio, quam in arce regis opibus munita. Et Urbanus VIII. breuiori ad Poloniæ regem diplomate, *in eorum,* Payua. Rocus. Boterius, &c. inquit, *Collegiis, qua gymnasia sapientia habentur, ij gladij ancipites cuduntur, quibus feliciter soleant confundi diabolica legiones: & alibi, qui lacte pietatis iuuentutem nutriunt, & armis lucis hæresim aut profligant, aut exterrent.* Duo certè Poloniæ reges Sigismundus & Stephanus Imperatores duo Ferdinandus primus, & secundus ad stabiliendam suis in regnis religionem Christianam, hæresim nouitate miserè laborantem, nullum se aiebant firmamentum expertos validius, eruditione Iuuentutis, Societatis Patribus commissâ. Quod item de eadem peste ab regnis Indiarum & Lusitaniæ prohibenda scriptores non dubiæ fidei affirmant. Quapropter huc semp. r errorum signiferi neruos omnes verterunt vt de urbibus, & regnis exterminarent Societatem nostram, quò vt dixit præclarè ac regiè Henricus IV. Gallia rex, cum ea & musæ, & adolescentiæ altrices, casta fides, & vera pietas cum musis pariter exularent. Illa quidem Vlnæ ab Zuinglij asseclis, tanto molimine, sumptibus, ac fama, erecta Academia ad florem lituanæ Iuuentutis latè venenandum, in solitudinem recidit, postquam Societatis Patres eadem in vrbe scholas inchoarunt, tanto illo concursu ad Patrum academiam conuerso. Hinc porro quantum, & quam multiplex bonum hominum generi, ardens Ignatij attulerit caritas, nec à me sat decet, nec sat valet paucis comprehendere: norunt hoc familia, Academia, clerici, religiosi, ciuitates, & earum nonnullæ carendo penitiùs, quàm fruendo perspexerunt. Ad momenti summam sufficiat quod cordatissimi homines scripsere. Si de cætero otiosa, hoc vnum egisset Societas, atque ob hoc vnum instituta esset; fuisset tanti.

Vt vero nihil omisit Ignatius quo posset animis prodesse; ita rationes quam accuratissimè exegit, tum crediti ad hoc cuique muneris, tum proventus ex eo collecti. Primis fundatarum initiis scholarum, volebat de numero auditorum quot hebdomadis moneri; religione Obedientiæ obstrinxit qui nostris in Italia & Sicilia præessent, hebdomadis etiam singulis ad se diligenter perscriberent quicquid ad salutem animarum suis in Collegiis actum esset, quod idem ab iis, eadem lege teneri, quot mensibus voluit, qui Societatem in Germania, & Hispania regerent; ab iis vero qui apud Indos præessent, annuatim; præter alias gestorum enarrationes vnoquoque mittendas quadrimestri. Quod tam sollicito calcari incitabat operarios ad strenuè agendum, gnaros quantoperè Ignatij cura in id incumberet, vt scribens ad illum Andreas Frusius quæ ab vndecim patribus in Dei gloriam gereban

XVI.

Quam accuratam Ignatius rationem à suis exigere, gestorum in proximi salutem.